

INFORMACINĖS VISUOMENĖS PLĖTRA

Lietuvos kompiuterininkų sąjungos veikla informacinės visuomenės plėtros kontekste

Alfredas Otas

Kauno technologijos universiteto docentas, daktaras
Kaunas University of Technology,
Assoc. Professor, PhD
Studentų g. 50, Kaunas, tel. (8 37) 30 03 87
faks. (8 37) 30 03 90
El. paštas: alfredas.otas@ktu.lt

Gintautas Žintelis

Kauno technologijos universiteto profesorius, habil. dr.
Kaunas University of Technology,
Professor, PhD
Donelaičio g. 73, Kaunas, tel. (8 37) 30 00 04
faks. (8 37) 32 41 44
El. paštas: gintautas.zintelis@ktu.lt

Straipsnyje aptariama Lietuvos kompiuterininkų sąjungos (LIKS) veikla per dvidešimtmetį nuo jos įkūrimo. Nagrinėjamas Sąjungos statusas, pagrindinių jo nuostatų įgyvendinimas. Aptariami svarbiausi darbai, kuriuos atliko LIKS įvairiais veiklos etapais, pristatomi žmonės, kurių darbas užtikrino LIKS veiklą. Parodoma LIKS vieta Lietuvos Respublikoje kuriant informacinę visuomenę. Formuluojami Lietuvos kompiuterininkų sąjungos tolesnės veiklos tikslai ir perspektyvos.

Veiklos pradžia

1989 metų rugsėjo 18–21 dienomis Palangoje vyko ketvirtoji Lietuvos programuotojų konferencija „ESM programinė įranga“. Dvi konferencijos dienos buvo skirtos vien profesinės organizacijos įkūrimo klausimams, todėl rugsėjo 21 dieną galima vadinti Lietuvos kompiuterininkų sąjungos įkūrimo diena.

Kompiuterininkų sąjungos kūrėjai aiškiai suprato, kad Lietuvoje turi būti plėtojama kompiuterinio švietimo, kompiuterių techninės ir programinės įrangos gamybos, prekybos ir vartojimo sistema. Šiems tikslams ir buvo reikalinga profesionalų ir bendraminčių sąjunga.

Konferencijos metu iniciatyvinės grupės pastangomis buvo parengtas ir patvirtintas Lietuvos kompiuterininkų sąjungos statusas, kuriame apibrėžti šie veiklos tikslai ir uždaviniai:

- skatinti informatikos – perspektyvaus šiuolaikinio mokslo ir svarbios ūkio šakos – plėtrą Lietuvoje;
- formuoti visuomenės ir Vyriausybės nuomonę deramo šalies informacijos išteklių tvarkymo ir informacinių technologijų naudojimo klausimais;
- rūpintis informatikos specialistų ir vartotojų rengimu, jų kvalifikacijos tobulinimu, informatikos mokymu bendrojo lavinimo mokyklose;
- puoselėti profesinį bendravimą, keitimąsi aktualia informacija, plėsti vidinius ir tarptautinius ryšius;
- ugdyti LIKS narių profesinę etiką, padėti ginti jų autorių teises, atstovauti kompiuterininkų profesiniams bei autorystės interesams tiek Lietuvoje, tiek užsienyje.

LIKS statutą Lietuvos Ministrų Taryba įregistravo 1990 metų sausio 29 d. nutarimu Nr. 26. Statutas šiek tiek koreguotas šeštajame LIKS suvažiavime 1999 metais. Statute įvardyta veikla yra aktuali iki šiol ir paliečia vis daugiau informacinių technologijų specialistų ir vartotojų.

Profesinės kompiuterių specialistų organizacijos idėja buvo keliami jau 1981 metais Molėtuose vykusioje pirmojoje Lietuvos programuotojų konferencijoje, kai buvo siūloma steigti Lietuvos programuotojų draugiją. Tie, kurie dirbo su to meto dar pakankamai primityvia ir siaurai naudojama kompiuterine įranga, suprato, kad pirmą kartą žmonijos istorijoje sukurtas intelektualaus darbo įrankis ir jo taikymas aiškiai plėsis į vis naujas mokslo, ūkio ir buities sritis. Deja, organizaciniai klausimai užsitęsė – pasireiškė tuometinis spaudimas iš viršaus, kai buvo bandoma minimizuoti visuomeninius darinius. Kita vertus, draugijos kūrimui kliudė ir dalis matematikų, kurie tuo metu dar nesuvokė itin spartaus tuometinės skaičiavimo technikos vaidmens visuomenėje augimo. Jie manė, kad programuotojams visiškai pakanka ir ateityje pakaks veikti matematikų prieglobstyje.

Kompiuterininkų sąjungos vardas taip pat turi savo istoriją. Iš pradžių buvo kuriama programuotojų draugija. Suformulavus draugijai keliamus tikslus ir uždavinius, tapo aišku, kad juos galės sėkmingiau įgyvendinti sąjunga. Buvo ieškoma universalaus pavadinimo, kuris labiau atitiktų platesnės narių auditorijos – kompiuterių specialistų, vartotojų, visuotinės kompiuterizacijos puoselėtojų, siekius. Tinkamiausias pasirodė kompiuterininkų vardas.

Dešimt LIKS veiklos etapų

Dvidešimt Lietuvos kompiuterininkų sąjungos veiklos metų sąlygiškai galima suskirstyti į dešimt etapų. Kas dveji metai kompiuterininkai renkasi į eilinių renginių – „Kompiuterininkų dienas“. „Kompiuterininkų dienos“ – jungtinis renginys, kurio metu vyksta mokslinė kompiuterininkų konferencija, mokyklinės informatikos konferencija, praktinis informacinių technologijų seminaras. Į vieną vietą susirenka Lietuvos infor-

matikos ir informacinių technologijų specialistai, šio dalyko mokytojai ir dėstytojai. Konferencijose dalyvauja ir pranešimus skaito ne tik Lietuvos, bet ir užsienio mokslininkai, plenarinius pranešimus daro politikai, verslininkai, vykdomosios valdžios atstovai.

Per „Kompiuterininkų dienas“ vykstančiame suvažiavime atsiskaito LIKS taryba ir valdyba, vyksta rinkimai. Renginių medžiaga skelbiama leidiniuose. Šie leidiniai jau tapo tam tikru kompiuterininkų judėjimo metraščiu.

Toliau analizuojama LIKS veikla per dvidešimtmetį, prisimenami aktyvūs sąjungos nariai, kurių idėjos ir konkretūs darbai atstovavo Lietuvos kompiuterininkų sąjungai šalyje ir už jos ribų.

Pirmasis etapas: 1989–1991 metai

Pirmieji LIKS veiklos metai sutapo su žinomais politiniais įvykiais šalyje. Pirmojo veiklos etapo darbai pristatyti kukliame leidinyje „Kompiuterininkų dienos‘91“. Šiuo leidiniu prasidėjo tradicija – kiekvieno eilinio leidinio pirmą straipsnį rašo LIKS vadovai ir taip atsiskaito už dvejų metų laikotarpį (Žintelis, 1991).

Steigiamajame LIKS suvažiavime buvo išrinkta LIKS taryba. Pirmajame LIKS tarybos posėdyje tarybos pirmininku buvo išrinktas G. Žintelis, pavaduotoju J. Zalatorius, valdybos pirmininku R. Krukauskas. Vėliau dėl didelio R. Krukausko užimtumo pagrindinėje darbovietėje taryba valdybos pirmininku paskyrė V. Monkų. Pažymėtinas aktyvus R. Krukausko darbas steigiant sąjungą ir žengiant nelengvus pirmuosius LIKS žingsnius.

Pirmieji LIKS veiklos metai sutapo su svarbiais įvykiais šalies gyvenime. Pradėjo veikti Intelektikos sekcija, jos nariai periodiškai rinkosi į seminarus, kuriuose buvo aptariami specifiški kompiuterių taikymo aspektai. Iš aktyviausių Intelektikos sekcijos steigėjų minėtini G. Šerkšnys, E. Telešius, aktyviausias jos veiklos organizatorius iki šiol yra S. Maskeliūnas.

Pagrindinė LIKS tarybos veikla šiuo laikotarpiu buvo susijusi su Lietuvos kompiuterizavimo strateginių klausimų sprendimu. Su konkrečiais pasiūlymais kompiuterizacijos raidos

klausimais keletą kartų buvo kreipiamai į šalies Vyriausybę. Apie LIKS veiklą buvo informuotos analogiškos organizacijos JAV, Austrijoje, Čekoslovakijoje.

1991 metų rugsėjo 18–21 dienomis Birštone įvyko pirmasis renginys „Kompiuterininkų dienos '91“. Čia gimė pagrindinių LIKS renginių ne tik LIKS nariams, bet ir plačiau visuomenei tradicija. Birštonas trims dienoms tapo Lietuvos kompiuterininkų sostine. Įvyko antrasis LIKS suvažiavimas.

Antrasis etapas: 1991–1993 metai

Antrajame LIKS suvažiavime buvo perrinkta taryba. Tarybos pirmininku vėl išrinktas G. Žintelis, valdybos pirmininku V. Monkus. Pastarajam pradėjus dirbti IBM atstovu Lietuvoje, valdybos pirmininku buvo išrinktas E. Telešius (Telešius, Žintelis, 1993).

1991 metų pabaigoje įsikūrė Mokymosi sekcija (LIKS MS). Vienas iš pagrindinių sekcijos iniciatorių ir įkūrėjų yra V. Dagys. Ši sekcija vienija Lietuvos mokytojus, informatikos mokymo specialistus bei visus besidominčius informacijos ir komunikacijos priemonių naudojimu mokymui ir mokymuisi. Sekcija dirba netradiciškai – organizuoja kelių dienų sueigas, per kurias aptariami konkretūs informacinių technologijų taikymo mokykloje klausimai ir kartu poilsiaujama, aplankomos įdomios Lietuvos vietos. Pradėjo veikti Kauno teritorinė sekcija.

1993 metais LIKS gavo labdaros siuntą iš IBM firmos mokslinio tiriamojo centro Bioblingene (Vokietija). Tai IBM genties kompiuteriai, kurių taikymas kompiuterininkams buvo itin svarbus, nes tuometinis apsirūpinimas kompiuteriais buvo labai menkas.

Kiti svarbūs LIKS darbai – lietuviškų rašmenų ir atitinkamų kodų lentelių konkursas autorių teisių gynimo nutarimo, sutarčių, instrukcijos svarstymas. LIKS palaikė glaudžius ryšius su Lietuvos Respublikos ryšių ir informatikos ministerija, aktyviai prisidėjo rengiant parodą „Baltic Info'92“. Paroda tapo labai reikšminga tuometiniame gyvenime, kai šalį pasiekė daug IT naujienų.

Trečiasis etapas: 1993–1995 metai

Tarybos pirmininku dirbo G. Žintelis, pavaduotoju R. Ališauskas, valdybos pirmininku – A. Otas, pavaduotoju – R. Markevičius (Otas, Žintelis, 1995).

Tarybos posėdžiai buvo planuojami iš anksto, skiriami konkrečioms temoms ir siejami su svarbių Lietuvos kompiuterininkams klausimų nagrinėjimu. Šių teminių posėdžių rezultatas – suformuota aiški LIKS nuomonė svarstomais klausimais. Taigi LIKS dirbo kaip kolektyvinis visuomeninis ekspertas, į kurio nuomonę įsiklausė tiek Ryšių ir informatikos ministerija, tiek kai kurios kitos institucijos.

Medžiagą apie LIKS nuolat spausdinome laikraštyje „Monitorius“. Laikraštis apie savo veiklos pradžią paskelbė Birštone 1993 metais ir šiuo periodu jis buvo tapęs puošniu ir populiariu leidiniu. Specialus „Monitoriaus“ numeris anglų kalba buvo platinamas tarptautinėje parodoje CeBIT'95 ir jame buvo straipsnis apie LIKS.

1994 metais įsikūrė nauja organizacija – asociacija „Infobalt“, jungianti kompiuterines, telekomunikacines ir raštinės įrangos įmones. LIKS tapo šios organizacijos kolektyviniu nariu.

1993 metais Birštone įsikūrė Jaunimo sekcija. Sekcijos branduolys telkėsi Utenoje, jos iniciatorius T. Radžiūnas. Telekomunikacijų sekcijos iniciatorius R. Pašys. Toliau veikė Mokymosi ir Intelektikos sekcijos.

1995 metų rudenį LIKS nariai vėl rinkosi Birštone į „Kompiuterininkų dienas'95“. Trečiajame LIKS suvažiavime delegatai apsižiūrėjo, kad būtina keisti visą tarybą ir valdybą, nes statute buvo įteisinta norma, kad visi LIKS vadovai gali būti renkami ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Kadangi antrajame suvažiavime visa taryba ir valdyba buvo perrinkta, todėl dabar statusas reikalavo ją visą atnaujinti. Po ilgų diskusijų buvo nutarta koreguoti šią statuto nuostatą ir per kiekvieną suvažiavimą LIKS tarybą atnaujinti bent trečdaliu. Taip tęsiama ir kartu atsinaujinama LIKS veikla. Ši statuto nuostata galioja iki šiol. Per visą LIKS veiklą kiekvienos tarybos nariu buvo renkamas V. Dagys.

Ketvirtasis etapas: 1995–1997 metai

Šiuo periodu dirbo „Kompiuterininkų dieno-se ’95“ išrinkta LIKS taryba ir valdyba. Tarybos pir-mininku išrinktas A. Otas, pavaduotoju V. Dagys, valdybos pirmininku R. Ališauskas, pavaduotoja S. Sinkevičiūtė (Otas, Ališauskas, 1997).

LIKS daug dėmesio skyrė Lietuvos moky-klų kompiuterizavimo projektui, kurį Švietimo ir mokslo ministerijos užsakymu kartu su par-terniais vykdė IBM Lietuvos atstovybė. Tai buvo didžiausias tuo metu savo mastu ir pinigine išraiška kompiuterizavimo projektas, dėl to ir dėmesys buvo nemenkas. Projektas iš esmės pradėjo Lietuvos mokyklų kompiuterizavimą. Kiekviename Lietuvos rajone bent viena mokyk-la gavo kompiuterių klasę, kitos mokyklos – po vieną ar kelis kompiuterius. Įvyko išvažiuoja-mieji posėdžiai IBM atstovybėje, Pašto, tele-komunikacijų ir informatikos muziejuje Kaune, firmoje „Nerisena“.

1995 metų birželį Briuselyje vyko pirmasis informacinės visuomenės forumas, į kurį buvo pakviestos Vidurio ir Rytų Europos valstybės. Antrasis forumas vyko 1996 metais Prahoje. Forumuose dalyvavo ir Lietuvos delegacija, kurioje LIKS atstovavo A. Otas. LIKS uždavi-nys – aktyviai įsitraukti į informacinės visuome-nės kūrimo darbus Lietuvoje. „Kompiuterininkų dieno-se ’97“ buvo iškeltas šūkis „Su LIKS į in-formacinę visuomenę“.

Nuo 1996 m. LIKS Intelektikos sekcija yra tikroji Europos kompiuterinės intelektikos koordinacinio komiteto – ECCAI narė. LIKS Kauno sekcijos iniciatyva įkurta viešoji įs-taiga Informacinių technologijų institutas. Jo administracijos vadovu paskirtas E. Telešius. Pagrindinis veiklos uždavinys – įsitraukti į Lietuvos informacinės infrastruktūros, atitin-kančios šiuolaikinės informacinės visuomenės reikalavimus, kūrimo procesą.

Svarbiu „Kompiuterininkų dienų ’97“ akcen-tu tapo bendras kompozitoriaus G. Kuprevičiaus ir Vilniaus kompiuterininkų klubo „Skaitmeninio vaizdo ložė“ projektas. Visiems vakaro da-lyviams neišdildomą įspūdį paliko pusantros valandos trukęs koncertas, kuriame pademon-struota tikra vaizdų ir garsų sintezė.

Penktasis etapas: 1997–1999 metai

Šiuo periodu dirbo „Kompiuterininkų dieno-se ’97“ išrinkta LIKS taryba ir valdyba. Tarybos pirmininku išrinktas A. Otas, pavaduotoju V. Dagys, valdybos pirmininku A. Žandaris, pava-duotoju J. Skendelis (Otas, Žandaris, 1999). LIKS veiklos plėtrą žymi gausėjančios publikacijos – ankstesniais metais vis storėjo leidiniai, o dešim-tmečio proga jau išleistas dviejų dalių leidinys.

Nuo 1988 metų Europoje veikia Europos informatikos profesionalų taryba CEPIS (The Council of European Professional Informatics Societies). LIKS į šią organizaciją priimta 1998 metais. Svarbiausia CEPIS iniciatyva yra kompiuterinio raštingumo vertinimo programa „European Computer Driving License“ (ECDL). LIKS paprašė leidimo įsitraukti į ECDL programą ir šią veiklą pavesti LIKS įkurtam Informacinių technologijų institutui.

LIKS iniciatyva buvo surengtas nuolat veikiantis Lietuvos universitetų informatikos ir gretutinių specialybių katedrų vedėjų ir fa-kultetų dekanų seminaras. Per aptariamą lai-kotarpį įvyko penki šio seminaro posėdžiai: Vilniaus universiteto Informatikos katedroje, Kauno technologijos universiteto Informatikos fakultete, Klaipėdos universiteto Informatikos katedroje, Vilniaus aukštesniojoje elektronikos mokykloje, Šiaulių universiteto Informatikos katedroje. Šie susitikimai leido pasikeisti paty-rimu, sužadino naujų minčių.

Lietuvoje plėtėsi informacinių technologijų parodų geografija. Parodos buvo rengiamos ne tik Vilniuje, Kaune, bet ir Klaipėdoje.

LIKS būstinės šeimininkės V. Dragūnienės pastangomis buvo sukurta ir nuolat papildoma LIKS interneto svetainė.

LIKS veikla atsispindėjo leidiniuose „Monitorius“, „Mokslas ir technika“, „Infobalt laikas“, „Baltic IT Revue“, „Kompiuterija“. Aktuali informacija buvo pateikiama V. Dagio redaguojamame ir leidžiamame elektroniniame leidinyje „Vaidrodys“ ir J. Skendelio „Vartiklis“.

„Kompiuterininkų dieno-se ’99“ buvo pri-intas kreipimasis į Lietuvos Prezidentą, Seimo Pirmininką ir Ministrą Pirmininką, kuriame buvo išdėstytos Lietuvos problemos kelyje į

informacinę visuomenę. Deja, valdžios institucijos neatsiliepė į mūsų teiginius. Vėliau kartu su kitomis suinteresuotomis institucijomis buvo kreipiamasi dėl neigiamo požiūrio į Ryšių ir informatikos ministerijos likvidavimą, bet ministerija buvo panaikinta ir realus informatikos, informacinės visuomenės kūrimo problemų atsotavimas Lietuvos Respublikos Vyriausybėje liko aiškiai žemesnio lygio.

„Kompiuterininkų dienose '99“ įvyko vieša diskusija, kurioje dalyvavo tuometinis Lietuvos Respublikos Seimo pirmininko pirmasis pavaduotojas A. Kubilius, Seimo nariai A. Sakalas, A. Raškinis, Informacijos ir informatikos departamento direktorius R. Gudauskas, „Infobalt“ asociacijos prezidentas R. Tamulevičius, kompozitorius G. Kuprevičius. Diskusiją organizavo ir jos vedėju buvo LIKS tarybos narys R. Krukauskas. Diskusija parodė, kad mūsų valdžios atstovai iš esmės supranta informacinės visuomenės kūrimo uždavinius.

Šeštasis etapas: 1999–2001 metai

Šiuo laikotarpiu dirbo „Kompiuterininkų dienose '99“ išrinkta LIKS taryba ir valdyba. Tarybos pirmininku išrinktas A. Otas, pavaduotoju V. Dagys, valdybos pirmininku A. Žandaris (Otas, Dagys, Žandaris, 2001).

LIKS stengėsi dažniau atkreipti valdžios dėmesį į informacinės visuomenės plėtros svarbą bendram šalies vystymuisi: buvo pateikti LIKS pasiūlymai 2000 m. vasario 11 d. susitikime su premjeru A. Kubiliumi, 2000 metų liepos 18 d. Lietuvos Respublikos Prezidentas V. Adamkus priėmė darbo grupę – L. Telksnį, A. Otą, P. Milių, J. Zalatorių. Darbo grupė pateikė pasiūlymus, kaip galima naudoti informacines technologijas naujoms darbo vietoms kurti, kaip spartinti Lietuvoje informacinės visuomenės plėtrą. Aktyviai dalyvauta Švietimo ir mokslo ministerijos renginiuose, pradėta bendrauti su Lietuvos Respublikos Seime įkurta Informacinės visuomenės plėtros komisija.

Surengtas bendras IBM Lietuva ir LIKS konkursas Lietuvos universitetų ir kolegijų absolventams. Absolventai pateikdavo komisijai savo baigiamuosius darbus, kuriuos vertino

LIKS sudaryta autoritetinga komisija. Deja, universitetų ir kolegijų absolventai, jų vadovai nebuvo labai aktyvūs, ir praleido puikią progą pademonstruoti savo universitetų laimėjimus ir metodiką, pasidalinti patirtimi.

Kita LIKS iniciatyva – „Informacinė visuomenė – visuomenė be periferijos“. Tai išvykos į Lietuvos miestus, mokyklas, kur buvo propaguojamos informacinės visuomenės plėtros ir visuotinio kompiuterizavimo idėjos.

Pirmasis LIKS veiklos dešimtmetis buvo siejamas su renginiais Birštone. Šis kurortas išties šiltai sutikdavo Lietuvos kompiuterininkus, čia yra puikūs kultūros namai su erdvia sale, bet plečiantis mūsų renginių mastui darėsi kiek per ankšta. Šiaulių miesto kompiuterininkai, kuriems atstovavo LIKS tarybos narys J. Bartkus bei VŠĮ „Trečiasis tūkstantmetis“ direktorius E. Urbaitis, pasiūlė „Kompiuterininkų dienas 2001“ rengti Šiauliuose. Čia yra jaunas universitetas, veikia įvairios firmos, didesnio masto renginių kompiuterininkams trūksta. Renginio šūkis „Informacinė visuomenė – visuomenė be periferijos“, ir tuo buvo siekiama pabrėžti vieną svarbiausių informacinės visuomenės bruožų – informacinės visuomenės sąlygomis visiems šalies gyventojams turi būti sudarytos vienodos galimybės veikti elektroninėje erdvėje.

„Kompiuterininkų dienos 2001“ vyko rugsėjo 12–14 dienomis, kai pasaulyje, žinoma, ir Lietuvoje, pagrindinė naujiena buvo teroristų atakos JAV. Kompozitorius G. Kuprevičius šiam įvykiui paskyrė specialų kūrinį, kuris buvo parodytas Šiaulių „Saulės“ kino teatre.

Dar viena LIKS iniciatyva – nuo 2001 metų kartu su „Kompiuterininkų dienomis“ leidžiamas specialus Vilniaus universiteto mokslinio žurnalo „Informacijos mokslai“ numeris. Taigi renginyje dalyvaujantys mokslininkai gali spausdinti savo darbus prestižiniame leidinyje (Gudauskas, Otas, 2001).

Septintasis etapas: 2001–2003 metai

Šiuo laikotarpiu dirbo „Kompiuterininkų dienose 2001“ išrinkta LIKS taryba ir valdyba. Tarybos pirmininku išrinktas A. Otas, pavaduotoju V. Dagys, valdybos pirmininku A. Žandaris

(Otas, Dagys, Žandaris, 2003). LIKS atsakingą sekretore pradėjo dirbti D. Šukvietienė. Taryba parengė veiklos planą, kuriame buvo įvardytos pagrindinės visos kadencijos darbo gairės. Tai visuotinio kompiuterinio raštingumo plėtra Lietuvoje, LIKS projekto „Informacinė visuomenė – visuomenė be periferijos“ vykdymas, ryšių su universitetais, kolegijomis ir mokyklomis plėtra, aktyvių ryšių su valstybinėmis ir visuomeninėmis organizacijomis palaikymas, aiškinamoji ir reklaminė veikla, darbas su LIKS nariais.

Pagrindinis LIKS projektas – visuotinio kompiuterinio raštingumo skatinimas. LIKS nariai buvo kviečiami ir dirbo įvairiose darbo grupėse. 2001 m. lapkričio 28 d. Švietimo ir mokslo ministerijos Bendrojo ugdymo taryba pritarė Moksleivių visuotinio kompiuterinio raštingumo ir Pedagogų kompiuterinio raštingumo standartų projektams. Vykdamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą, parengtas Lietuvos Respublikos visuotinio kompiuterinio raštingumo standartas.

ECDL fondas įgaliojo Lietuvos kompiuterininkų sąjungą diegti ECDL programą Baltarusijoje. Dešimtosios tarptautinės specializuotos parodos ir kongreso TIBO-2003 plenariniame posėdyje A. Otas perskaitė pranešimą apie ECDL plėtrą ir įteikė UAB „Belhard“ Mokymo centrui testavimo centro pažymėjimą ir pirmuosius ECDL pažymėjimus tiems, kurie išlaikė testus.

Gana aktyviai veikė Intelektikos ir Mokymosi sekcijos. 2001 metais Teisės universiteto Informatikos katedros (vedėjas doc. R. Petrauskas) iniciatyva buvo įkurta Teisinės informatikos sekcija. Kauno technologijos universiteto Panevėžio filialo kompiuterininkai subūrė teritorinę Panevėžio sekciją (vadovė A. Dėmenienė). Buvo įkurta Informacijos privatumo ir saugos sekcija (vadovas V. Abraitis). Sekcijų veiklos plėtra leido aktyviau įtraukti į veiklą daugiau LIKS narių.

Nuo 2001 metų LIKS yra tarptautinės informacijos apdorojimo federacijos (IFIP) narė. LIKS atstovė IFIP Švietimo komitete TC3 yra V. Dagienė. „Kompiuterininkų dienos 2003“ vyko kartu su IFIP organizuotu Vilniuje Pasauliniu informacinių technologijų

forumu (WITFOR). Surengtas bendras LIKS ir WITFOR dalyvių posėdis. Renginys vyko Lietuvos Respublikos Seimo patalpose.

Aštuntasis etapas: 2003–2005 metai

Šiuo laikotarpiu dirbo „Kompiuterininkų dienos 2003“ išrinkta LIKS taryba ir valdyba. Tarybos pirmininku išrinktas A. Otas, pavaduotoju V. Dagys, valdybos pirmininku A. Žandaris (Otas, Dagys, Žandaris, 2005).

Buvo dirbama pagal patvirtintą veiklos planą.

LIKS nariai stengėsi dalyvauti visuose pagrindiniuose informacinės visuomenės Lietuvoje plėtros baruose. Akivaizdžiai suintensyvėjo Lietuvos mokyklų kompiuterizavimo tempai. Buvo siekiama, kad mokytojai įgytų kompiuterinę kompetenciją, mokyklose atsirastų daugiau elektroninių mokymo priemonių. Svarbu, kad sėkmingai įdiegtas strateginis mokyklų kompiuterizavimo proceso valdymas, o kuriant strategijas daug nuveikė LIKS nariai.

Toliau buvo dirbama šalies gyventojų kompiuterinio raštingumo ugdymo ir sertifikavimo srityje. 2003 m. lapkričio–gruodžio mėnesiais Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės organizavo seminarų ciklą „Valstybės ir savivaldybių tarnautojų elektroninių gebėjimų tobulinimas“, kuriame paskaitas skaitė ir LIKS atstovai. Seminaro pabaigoje per 300 jo dalyvių pildė apklausos anketas ir daugiau kaip 91 % respondentų pritarė, kad ECDL pažymėjimas savivaldybių tarnautojams būtų pripažintas privalomu. Deja, Lietuvos Respublikos Seime tokioms rekomendacijoms nebuvo pritarta.

Aktyviai buvo dirbama vykdamas Kauno e. regiono projektą.

Geru informacinės visuomenės idėjų reklamavimo pavyzdžiu gali būti žinomo mecenato dr. J. Kazicko parama ir veikla. KTU Informatikos fakulteto docentas aktyvus LIKS narys J. Blonskis inicijavo moksleivių programuotojų forumus. Forumą remia dr. J. Kazicko šeimos fondas. Forumas apima keturis Lietuvos regionus – Aukštaitiją, Žemaitiją, Dzūkiją ir

Suvalkiją. Konkursų metų vyksta seminarai mokytojams ir moksleiviams, kuriuose paskaitas skaito LIKS nariai.

Nuo 2003 m. LIKS yra Vidurio, Rytų ir Pietų Europos kompiuterininkų sąjungų asociacijos – IT STAR – narė, nuo to laiko aktyviai dalyvaujama renginiuose, spausdinama medžiaga apie LIKS veiklą, informacinės visuomenės ir žinių ekonomikos plėtros situaciją Lietuvoje (Maskeliūnas, 2006), (Maskeliūnas, Otas, 2008).

2004 metais įkurta ECDL testavimo centrų darbuotojų sekcija (vadovas S. Janušauskas). Sekcijos nariai rūpinasi ECDL kokybės sistemos reikalavimų diegimu ir palaikymu, visais kitais ECDL programos diegimo ir plėtojimo Lietuvoje klausimais. Testavimo centrų atstovai kartą per metus rengia visuotinį susirinkimą. Dauguma testavimo centrų testuotojų yra LIKS nariai. Plintant testavimo centrams Lietuvoje, kartu skelbiamos LIKS idėjos.

„Kompiuterininkų dienos 2005“ vyko Klaipėdos universiteto bazėje. Pagrindinis renginio organizatorius LIKS tarybos narys V. Denisovas. Šis renginys tapo tarptautiniu. Šalia kitų tradicinių „Kompiuterininkų dienų“ renginių Klaipėdoje įvyko Vidurio ir Rytų Europos šalių ECDL atstovų susitikimas, kuriame dalyvavo Lietuvos, Latvijos, Lenkijos, Rumunijos, Baltarusijos ECDL programos vykdytojai. Kartu su ECDL fondo atstovu J. Seymouru jie aptarė aktualias kompiuterinio raštingumo testavimo problemas ir naujus ECDL fondo projektus.

Devintasis etapas: 2005–2007 metai

Šiuo laikotarpiu dirbo „Kompiuterininkų dienose 2005“ išrinkta LIKS taryba ir valdyba. Tarybos pirmininku išrinktas A. Otas, pavaduotoju V. Dagys, valdybos pirmininku A. Žandaris (Otas, Dagys, Žandaris, 2007).

Stambiausias ir sėkmingiausias LIKS projektas – Europos kompiuterinio raštingumo programos ECDL diegimas Lietuvoje. 2007 m. gegužės 16 d. Lietuvos Respublikos Seimo Informacinės visuomenės plėtros komiteto posėdyje A. Otas ir E. Telešius pagrindė kompiuterinio raštingumo svarbą kuriant informacinę visuomenę Lietuvoje ir plečiant elektroninės valdžios paslaugas. Komiteto nariai vieningai pritarė nuostatai, kad tikslinga atnaujinti kompiuterinio raštingumo būtinumo valstybės ir savivaldybių tarnautojams klausimą Seime, siekiant įvesti privalomą kompiuterinio raštingumo patvirtinimą valstybės ir savivaldybių tarnautojų atestaciniuose nuostatuose.

Terminio raštingumo svarbą kuriant informacinę visuomenę Lietuvoje ir plečiant elektroninės valdžios paslaugas. Komiteto nariai vieningai pritarė nuostatai, kad tikslinga atnaujinti kompiuterinio raštingumo būtinumo valstybės ir savivaldybių tarnautojams klausimą Seime, siekiant įvesti privalomą kompiuterinio raštingumo patvirtinimą valstybės ir savivaldybių tarnautojų atestaciniuose nuostatuose.

Toliau buvo plėtojama LIKS iniciatyva „Informacinė visuomenė – visuomenė be periferijos“. Tai išvykos į miestus, miestelius, mokyklas, kurių tikslas – propaguoti informacinės visuomenės plėtros bei visuotinio kompiuterizavimo idėjas.

Aktyviai dalyvauta vykdant e. Kauno projektą, kurį rengė ekspertai A. Otas, V. Pukas, E. Telešius. Toliau buvo dirbama Kauno e. regiono plėtros programoje.

Gana aktyviai dirbo LIKS sekcijos, kurių renginiuose dalyvavo nemažai LIKS narių.

LIKS veikla ir idėjos propaguojamos visuomenei. LIKS interneto svetainę www.liks.lt sėkmingai tvarko ir jos turinį papildo T. Lygutas ir D. Šukvietienė. Medžiaga apie LIKS veiklą mokytojams pateikiama V. Dagio redaguojamame elektroniniame leidinyje „Veidrodis“. LIKS nariai yra nuolatiniai radijo laidos „Žinių amžius“ prelegentai.

Dešimtas Lietuvos kompiuterininkų sąjungos suvažiavimas įvyko „Kompiuterininkų dienas 2007“ Panevėžyje. Atsižvelgiant į teigiamą Klaipėdos renginio patirtį, LIKS Panevėžyje vėl buvo patikėta organizuoti Rytų Europos šalių ECDL atstovų susitikimą. „Kompiuterininkų dienų 2007“ Panevėžyje iniciatorė – Panevėžio sekcijos vadovė A. Dėmenienė. Renginį rėmė Panevėžio miesto savivaldybė ir Panevėžio apskrities administracija.

Dešimtas etapas: 2007–2009 metai

Šiuo laikotarpiu dirbo „Kompiuterininkų dienose 2007“ išrinkta LIKS taryba ir valdyba. Tarybos pirmininku išrinktas A. Otas, pavaduotoju V. Dagys, valdybos pirmininku A. Žandaris.

Tenka pripažinti, kad šiuo laikotarpiu daug laiko skirta organizacinei veiklai. LIKS būstinė nuo pat įkūrimo buvo Goštauto g. 12, Matematikos ir informatikos institute Vilniuje. Vykstant reorganizacijoms, pastatą perėmė Švietimo ir mokslo ministerija. Galime pasidžiaugti, kad Švietimo ir mokslo ministerijos vadovai suprato mūsų problemas ir skyrė LIKS būstinei panaudos būdu patalpas Geležinio Vilko g. 12. Sprendimui teko rengti pagrindimą, o galutinį skyrimą tvirtino Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Lietuvos kompiuterininkų sąjunga panaudos teise naudojo patalpas S. Daukanto g. 25 Kaune pagal 1999 m. sausio 4 d. sudarytą Negyvenamųjų patalpų panaudos sutartį Nr. 4a. Deja, 2008 metų kovo 20 d. vykusiame Kauno miesto savivaldybės tarybos posėdyje buvo priimtas sprendimas Nr. T-117 nutraukti minėtą panaudos sutartį. Kauno savivaldybės turto skyrius pateikė laisvų savivaldybės nuosavybės teise valdomų patalpų sąrašą. Deja, šios patalpos mūsų veiklai sunkiai pritaikomos. Su Kauno savivaldybe deramasi, diskutuojama, bet teigiamo sprendimo iki šiol nepriimta.

Su savo veikla supažindiname tarptautiniuose renginiuose (Otas, Telešius, 2008). Buvo bendraujama su giminingomis organizacijomis – dalyvavome 2008 m. gegužės mėn. vykusiame informacinės visuomenės dienos minėjimo renginyje Varšuvoje, sveikinome Vengrijos Janošo Neimano kompiuterininkų organizaciją keturiasdešimtmečio minėjime, nuolat dalyvaujame Baltic IT&T konferencijoje Rygoje, bendraujame su Ukrainos, Bulgarijos, Rumunijos kompiuterininkais dalyvaudami bendruose projektuose.

Lietuvos kompiuterininkų sąjungos dvidešimtmetį pažymime „Kompiuterininkų dienomis 2009“, kurios vyks Kaune rugsėjo 25–26 dienomis Kauno technologijos universiteto bazėje. Čia bus galimybė visapusiškai aptarti ir įvertinti LIKS veiklą, numatyti tolesnes veiklos gaires.

LIKS žmonės

LIKS nėra tradicinė profesinė organizacija. Kompiuterininkai yra iš esmės skirtingų profesijų – informacinės technologijos taikomos

visose mokymo, mokslo, valstybės valdymo, verslo, laisvalaikio srityse. Kompiuterininkams rūpi, kad informacinių technologijų taikymas būtų efektyvus, naudingas kiekvienam fiziniam ar juridiniam vartotojui.

Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės nuo 2003 metų kasmet rengia konkursą „Naujas knygnešys“. Konkursu vertinamos informacinės visuomenės plėtros iniciatyvos, labiausiai šiam procesui nusipelnę asmenys. Konkursui pateikiami projektai ir asmenys, tais metais daugiausia prisidėję prie informacinės visuomenės plėtros šalyje. Ekspertų komisija, sudaryta iš valdžios, žiniasklaidos ir akademinio sluoksnio atstovų renka naujuosius knygnešius. Naujųjų knygnešių idėja gera, bet pasitaiko, kad siūlomi apdovanoti asmenys ir projektai, aktualesni bibliotekininkystei, bet ne informacinės visuomenės plėtrai. LIKS kasmet rekomenduoja projektus bei žmones, aktyviai dirbančius pagal vertinamą tematiką.

Toliau išvardyti per šešis konkurso gyvavimo metus LIKS rekomenduoti bei skatinti apdovanojimu asmenys.

2003 metų pirmajame „Naujojo knygnešio“ konkurse labiausiai informacinės visuomenės plėtroje nusipelnisium žmogumi (nacionaliniu mastu) pripažintas asociacijos „Infobalt“ viceprezidentas LIKS tarybos narys Romualdas Krukauskas. Jis aktyviai rėmė šios asociacijos steigimą, visokeriopa skatino informacinės visuomenės idėjų sklaidą valdžios sluoksniuose.

2004 metų konkurse labiausiai informacinės visuomenės plėtrai nusipelnisium žmogumi nacionaliniu mastu buvo pripažintas Alfredas Otas, Lietuvos kompiuterininkų sąjungos tarybos pirmininkas. Jis pripažintas vienu aktyviausiai skatinančių informacinės visuomenės plėtrą Lietuvoje, jo iniciatyva į studijų planus KTU, VU fakultetuose buvo įtraukti specialūs informacinės visuomenės problematikos moduliai. Labiausiai informacinės visuomenės plėtrai nusipelnisium žmogumi regioniniu mastu išrinkta Rasa Alaburdienė, Prienų Revuonos vidurinės mokyklos informatikos mokytoja, LIKS tarybos narė, aktyviai prisidėjusi prie savo mokyklos kompiuterizavimo.

2005 metų konkurse labiausiai informacinės visuomenės plėtroje nusipelnisium žmogumi na-

cionaliniu mastu išrinkta aljanso „Langas į ateitį“ direktorė Loreta Križinauskienė – ji inicijavo gyventojų mokymų naudotis internetu seriją ir paskatino tiek valstybines, tiek privačias institucijas prisidėti keliant gyventojų kompiuterinio raštingumo lygį.

2006 metų konkurse labiausiai informacinės visuomenės plėtrai nusipelnęs žmogumi nacionaliniu mastu pripažinta žinoma vadovėlių mokslėiviams autorė Valentina Dagienė, labiausiai informacinės visuomenės plėtrai nusipelnisius žmogumi regioniniu mastu tapo Kauno e. regiono projekto iniciatorius Valdas Pukas.

2007 metų konkurse labiausiai informacinės visuomenės plėtrai nusipelnisius žmogumi regioniniu mastu pripažinta Lietuvos kompiuterininkų sąjungos tarybos narė, Panevėžio teritorinės sekcijos vadovė Alina Dėmenienė

Atskirais LIKS veiklos etapais prie mūsų veiklos prisidėjo didelis būrys aktyvių žmonių ir tenka atsiprašyti, kad straipsnio apimtis neleidžia suminėti visų, vienu ar kitu būdu prisidėjusių prie mūsų veiklos.

Pasauliniame geriausio elektroninio turinio konkurse World Summit Award (WSA) nugalėjo lietuviškas elektroninis projektas „Gamta ir žmogus. Integruotas gamtos mokslų kursas 5–6 klasėms“. Projektą „Naujojo knygnešio“ konkursui pristatė LIKS. Tapęs laureatu, projektas buvo pristatytas WSA konkursui, kuriame dalyvavo per 500 projektų iš daugiau kaip 150 šalių. Šis tinklalapis buvo sukurtas bendradarbiaujant Švietimo plėtotos centrai ir leidyklai „Šviesa“. Tinklalapis buvo sukurtas vykdant ESF finansuojamą projektą „Ugdymo turinio informacinių komunikacinių technologijų pagrindų kūrimas ir diegimas, remiantis integruoto gamtos mokslų kurso 5–6 klasių mokiniams pavyzdžiu“. Laimėjimas prestižiniame konkurse parodė, kad Lietuvos kompiuterininkai yra pajėgūs teikti konkrečius informacinės visuomenės plėtros uždavinių aukšto lygio sprendimus.

LIKS statistika

Siekdami kiekybiškai įvertinti LIKS veiklą, pateiksime keletą konkrečių skaičių:

- Lietuvos kompiuterininkų sąjunga nėra masinė organizacija ir niekada neturėjo tikslo pritraukti kuo daugiau narių vien tam, kad būtų galima pasigirti dideliais skaičiais. Mes siekiame, kad LIKS nariais būtų tie kompiuterių specialistai ar vartotojai, kuriems rūpi LIKS statute apibrėžti mūsų veiklos uždaviniai. LIKS sąraše jau daugiau kaip tūkstantis pavardžių. Žinoma, ne visi yra aktyvūs nariai. Dalis jų dabar užsiima kita veikla ir laiko LIKS nebeskiria. Aktyvių mūsų veiklos dalyvių skaičiuojame apie keturis šimtus. Tai visų pirma tie, kurie laiku moka tikrai nedidelius nario mokesčius, dalyvauja sekcijų veikloje, „Kompiuterininkų dienos“.
- Statute numatyta galimybė suteikti garbės nario vardą. LIKS garbės nario vardas buvo suteiktas ilgiamėčiui Švedijos kompiuterininkų sąjungos vadovui Kurtui Gladhui, daug padėjusiam, kad Lietuva sėkmingai įsitrauktų į ECDL veiklą.
- Šiuo metu aktyviai veikia penkios LIKS sekcijos:
 - Intelektikos sekcija,
 - Mokymosi sekcija,
 - Teisinės informatikos sekcija,
 - Panevėžio sekcija,
 - ECDL testavimo centrų darbuotojų sekcija.
- Per dvidešimt veiklos metų surengti devyni (dešimtas, jubiliejinis vyks 2009 m. Kaune) „Kompiuterininkų dienų“ renginiai. Kiekviename šių renginių dalyvavo 200–300 dalyvių.
- Iš viso išleisti devyni leidiniai „Kompiuterininkų dienos“ (1999 metais dviejų dalių). Dešimties knygų apimtis 2756 puslapiai, jose išspausdinta 465 pranešimai ir tezės.
- Išleisti keturi (vienas dvigubas) specializuoti mokslo žurnalo „Informacijos mokslai“ numeriai. Bendra žurnalų apimtis 1008 puslapiai, išspausdinti 159 moksliniai straipsniai.
- Europos kompiuterinio raštingumo programoje ECDL dalyvauja jau beveik 1,3 % Lietuvos gyventojų. Šis sklaidos rodiklis geresnis už kaimyninių šalių Latvijos, Estijos, Lenkijos pasiekimus.

Finansiniai veiklos aspektai

LIKS veiklai vykdyti reikalingos lėšos. Tiesiogine ūkine veikla LIKS neužsiima. Užsakovų pageidavimu LIKS gali suburti darbo grupes konkrečioms projektavimo, tyrimo, ekspertiniams darbams atlikti. Tai vienas iš LIKS pajamų šaltinis.

LIKS nario mokestis beveik simbolinis. Kai kurie LIKS nariai mūsų veiklą paremia skirdami 2 % pajamų mokesčio.

Organizuodami renginius, kviečiame rėmėjus. Jiems skiriame laiką pranešimams renginyje, leidiniuose spausdiname reklaminę medžiagą, daliname rėmėjų medžiagą renginių dalyviams. Rėmėjų sąrašas skelbiamas mūsų leidiniuose.

Tradiciskai mūsų renginius remia „IBM Lietuva“, „Microsoft Lietuva“, „Algoritimų sistemos“, „Alma litera“, „Omnitel“, „Sekasoft“, „Sintagma“, asociacija „Infobalt“ ir kitos firmos bei organizacijos. Kai kuriuos renginius rėmė Lietuvos telekomas, „Columbus IT Partner“, dr. J. Kazicko fondas, „Intel“, BMS. Lietuvos kompiuterinių veiklai pritarė ir kai kuriuos renginius rėmė Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Panevėžio apskrities administracija, Panevėžio savivaldybė, Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Švietimo ir mokslo ministerijos Informacinių technologijų centras, Kauno technologijos universitetas, Matematikos ir informatikos institutas.

Norint plėsti LIKS veiklą, tektų užsiimti ūkine veikla, o tai susiję su patalpomis, etatais ir kitomis naujomis problemomis, galinčiomis paversti visuomeninę organizaciją dar viena verslo įmone.

Išvados ir apibendrinimai

Pagrindinės LIKS dvidešimties metų veiklos išvados:

- LIKS veiklos dvidešimtmetis parodė, kad kompiuterinių visuomeninė organizacija yra gyvybinga, ją pripažįsta valstybinės ir privačios institucijos ir ji gali daryti tam tikrą įtaką Lietuvos visuotinio kompiuterizavimo procesams.

- Steigiamajame LIKS suvažiavime priimto statuto nuostatos parodė tiksliai jo autorių įžvalgas ir leido sėkmingai įgyvendinti LIKS veiklą pirmus dvidešimt mūsų organizacijos veiklos metų. Dabar būtina statuto nuostatas patikslinti, glaudžiau susiejant su dabartine padėtimi.
- LIKS palaiko nuolatinius ryšius su tarptautinėmis organizacijomis, kurių narė ji yra, bei su kaimyninių šalių kompiuterinių organizacijomis organizuojant, inicijuojant ir vykdant konkrečius projektus.
- Svarbiausias ir plačiausiai žinomas LIKS projektas – Europos kompiuterinio raštingumo programos diegimas Lietuvoje. Šios programos pagrindu šalyje įgyvendinama „Visuotinio kompiuterinio raštingumo programa“ realizuojami kompiuterinio raštingumo ugdymo projektai įvairių sluoksnių šalies gyventojams.
- Šalyje gana plačiai žinoma ir propaguojama LIKS veikla, pripažįstamas jos, kaip kolektyvinio eksperto, autoritetas.

Numatant ateities veiklos kryptis, reikia atsižvelgti į tokius dalykus:

- Būtina aktyviau įtraukti į LIKS veiklą daugiau jaunų kompiuterių specialistų ir skirtingų sričių vartotojų.
- Plėsti veiklą švietimo ir mokslo baruose turint galvoje, kad tikrasis informacinės visuomenės pilietis ugdomas dabartinėje mokykloje.
- Glaudžiau bendrauti su Seimo ir Vyriausybės atstovais, siekiant intensyvesnės informacinės visuomenės plėtros, nes LIKS šūkis – „Informacinė visuomenė – visuomenė be periferijos“.
- Aktyviau bendrauti su žiniasklaida, nes LIKS darbai ir idėjos nėra ir turbūt nebus pačios karščiausios naujienos klasikinei ar elektroninei žiniasklaidai.
- Naujai renkami LIKS tarybos bei valdybos nariai turi būti pasirengę nelengvam, dažnai be atlygio darbui, kuris yra aktualus šiuolaikiniu žmonijos raidos etapu, – tai ir numatė LIKS statutas prieš dvidešimt metų.

Lietuvos kompiuterininkų sąjunga veikia jau dvidešimt metų. Deja, senstelėjo LIKS iniciatoriai, nors jie aktyvumo nepraranda. Per kiekvieną

LIKS suvažiavimą taryba papildoma naujais nariais, kurie perims ir toliau plėtos Lietuvos kompiuterininkų sąjungos veiklą.

LITERATŪRA

ŽINTELIS, G. (1991) Lietuvos kompiuterininkų sąjunga. Pirmieji žingsniai. *Kompiuterininkų dienos '91*: Konferencijos medžiaga. Birštonas, p. 4–5.

TELEŠIUS, E.; ŽINTELIS, G. (1993) Lietuvos kompiuterininkų sąjungos veikla 1991–1993 metais. *Kompiuterininkų dienos '93*: Konferencijos medžiaga. Birštonas, p. 11–12.

OTAS, A.; ŽINTELIS, G. (1995) Lietuvos kompiuterininkų sąjungos veikla 1993–1995 metais. *Kompiuterininkų dienos '95*: Konferencijos medžiaga. Birštonas, p. 9–14.

OTAS, A.; ALIŠAUSKAS, R. (1997) Lietuvos kompiuterininkų sąjungos veikla 1995–1997 metais. *Kompiuterininkų dienos '97*: Konferencijos medžiaga. Birštonas, p. 9–14.

OTAS, A.; ŽANDARIS, A. (1999) Lietuvos kompiuterininkų sąjungos veikla 1997–1999 metais. *Kompiuterininkų dienos '99*: Konferencijos medžiaga. II dalis, Birštonas, p. 9–17.

OTAS, A.; DAGYS, V.; ŽANDARIS, A. (2001) Lietuvos kompiuterininkų sąjungos veikla 1999–2001 metais. *Kompiuterininkų dienos 2001*: Konferencijos medžiaga. Šiauliai, p. 9–26.

OTAS, A. (2001) Informacinės visuomenės iššūkiai mokyklai ir universitetui. *Informacijos mokslai*, t. 18, p. 11–17.

OTAS, A.; DAGYS, V.; ŽANDARIS, A. (2003) Lietuvos kompiuterininkų sąjungos veikla 2001–2003 metais. *Kompiuterininkų dienos 2003*: Konferencijos medžiaga. Vilnius, p. 8–27.

OTAS, A.; DAGYS, V.; ŽANDARIS, A. (2005) Lietuvos kompiuterininkų sąjungos veikla 2003–2005 metais. *Kompiuterininkų dienos 2005*: Konferencijos medžiaga. Klaipėda, p. 8–24.

MASKELIŪNAS, S. (2006), Research & Development in Information and Communication Technologies in Lithuania. National Reports on Research & Development in ICT. *1 IT STAR Workshop*, Bratislava, p. 1–9.

OTAS, A.; DAGYS, V.; ŽANDARIS, A. (2007) Lietuvos kompiuterininkų sąjungos veikla 2005–2007 metais. *Kompiuterininkų dienos 2007*: Konferencijos medžiaga, Panevėžys, p. 9–23.

OTAS, A.; TELEŠIUS, E.; (2008) The Digital Literacy Surveys in Lithuania. *Proceedings of the IA-DIS International Conference ICT, Society and Human Beings 2008*. Amsterdam, p. 178–181.

MASKELIŪNAS, S.; OTAS, A. (2008). Lithuania Development and Implementation of Information Society Strategies in Lithuania. National Information Society Experiences. *3 IT STAR Workshop*, Godolo, Hungary, p. 54–68.

THE LITHUANIAN COMPUTER SOCIETY INVOLVEMENT IN PROMOTING THE DEVELOPMENT OF THE INFORMATION SOCIETY IN LITHUANIA

Alfredas Otas, Gintautas Žintelis

Summary

Activities of Lithuanian Computer Society (LIKS) during twenty years after its foundation are presented. The main regulations of Statute and its realization are analysed. The main activities carried out by LIKS in various period and persons ensured LIKS

mission are presented. The place of LIKS in context of creating information society in Lithuanian Republic is exposed. The further aims and perspectives of Lithuanian Computer Society are formulated.